

Верьовкін В. В.

ORCID: 0000-0001-5849-9885

докторант, кандидат філологічних наук,

головний державний інспектор

Державна податкова служба України,

студент

Національна академія Служби безпеки України

м. Київ, Україна

ІСТОРІЯ МЕЙХУА ЦЮАНЬ – ОДНОГО З НАЙСТАРІШИХ БОЙОВИХ МИСТЕЦТВ КИТАЮ

Ключові слова: Китай, мейхуа цюань, бойові мистецтва, історія.

Напевне, китайські бойові мистецтва є одними з небагатьох бойових мистецтв, які є багатогранним відображенням світосприйняття народу та цілісною системою, яка вміщує в собі історію, культуру, медицину, філософію та традиції народу. Через бойові мистецтва ми знаходимо шлях не тільки для покращення свого фізичного тіла, а й для духовного розвитку.

Одним з найстаріших видів бойових мистецтв є мейхуа чжуан (梅花桩, «стовпи квітучої сливи»), скорочення від ganzhi wushi meihua zhuang (干支五式梅花桩, «стовпи, гілки та 5 форм на стовпах квітучої сливи»), також відомий як мейхуа цюань (梅花拳, «кулак сливової квітки»). Стиль походить від ченців Куньлунь і розглядається як внутрішній, так і зовнішній стиль. Основа стилю також співвідноситься з міфологічною фігурою Юнь Пань. Внаслідок того, що довгий час стиль передавався лише по чоловічій лінії, однією з назв була фузи-цюань (父子拳, «кулак батька й сина») [3, с. 18].

Відповідно до одних джерел даний стиль зародився в китайському регіоні Дунбей та був створений відомим майстром бойових мистецтв на ім'я Хан Хао під час правління династії Мін (1368–1644). Назва «мейхуа» перекладається як «цвіт сливи», що символізує красу, елегантність і стійкість мистецтва.

Найдавніші письмові записи про мейхуа чжуан датуються 1588 роком, періодом 2-го покоління наступника майстра Чжан Саньшена (張三省). У Суйчжоу, провінція Цзянсу, майстер Чжан почав вивчати мейхуа чжуан. Цзоу Хунї (邹宏义), учень майстра Чжана, став наступником

3-го покоління. У період майстрів Цзоу Веньцзю (郗文斌) і Цзоу Веньжуй (郗文瑞) – наступників 4-го покоління – з'явилися докази організації мейхуа чжуан у провінції Хебей. Майстер Цуй Гуаньжуй (催关瑞), який також є наступником 4-го покоління, оселився в провінції Хебей, повіт Гуанчжун, село Цяньвей [2].

Тим не менш, перші записи про мейхуа цюань можна також віднайти в «Лецзи» (列子), у розділі «Ган вень» (湯問«Питання Тан») та «Історичні записи: Чжао Шицзя». В часи династії Західної Чжоу (XI ст. до н. е. – 771 р. до н. е.) полководець Цзао Фу допоміг правителю Чжоу Му «заспокоїти світ» завдяки своїм навичкам, які й стали основою мейхуа цюань. Тому якщо брати відлік від цих історичних записів, то можна стверджувати, що даний стиль практикується понад 3 тис. років.

Значного поширення бойові мистецтва зазнали під час правління династій Чжоу, Цінь та Хань і досягли свого піку при династіях Тан і Сун. Після захоплення імператора династії Сун відбулось дві події, які вплинули на подальший розвиток: 1) відбулося розділення, відповідно до якого один носій знання відправився на північ, а інший оселився в провінціальному містечку, та 2) знання про деякі бойові мистецтва почали передаватися й розвиватися таємно приблизно до кінця династії Мін і початку династії Цін.

Відповідно до історичних записів мейхуа цюань не було офіційно поширено до Цзоу Хун'ї, який з метою поширення даного стилю покинув Суйчжоу та оселився в провінції Хенань зі своїми учнями Цай Гуанжуй, Ван Сінчжен і Мен Юде.

Прийнявши Хань Хуалі та Сунь Панлоджна, як учнів у Кайчжоу, Цай Гуанжуй вирушив на північ. Він оселився в повіті Пінсян у Пінї та Ма Чжуан (село Хоу Мачжуан). Проїжджаючи через повіт Нейхуан, він прийняв Ян Біна в Балічжуані як учня (пізніше У Таньхуа в 1712 р. імператора Кансі). У Шунде він прийняв Чжан Фу в учні та викладав бойові мистецтва в Мачжуан Цяо, а пізніше він прийняв в учні Лі Цзіньде, Суй Цзіньде та Чжан Юде.

Теоретичні та філософські розробки мейхуа цюань включені в рукописи, які майстри таємно передавали протягом століть. Одним з таких рукописів є «Веньчан», який представляє культурну та філософську доктрину з особливою системною автономією, яка вміщує теорію, історію та генеалогію стилю та літератури мейхуа цюань: геомантію, нумерологію мистецтва ворожіння та збереження здоров'я. Рукопис був створений як об'єднання філософського змісту буддизму, даосизму, конфуціанства, пов'язаного з теоріями інь та ян, п'яти елементів та багуа (теорія восьми триграм). Теорія мейхуа цюань включає зміст китайської філософії, представленої у «Дао де цзін» («Книга шляху та її сили» або «Лаоцзи») та «І цзин» [1].

Як бачимо з вищенаведеного, протягом багатьох років мейхуа цюань передавався різними лініями та практиками, розвиваючись та адаптуючись до різних регіональних стилів та інтерпретацій. Стиль поширився в Китаї та навіть отримав міжнародне визнання. Сьогодні мейхуа цюань продовжує процвітати як традиційне бойове мистецтво, яке цінується через його культурну спадщину та практичність. А тому становить значний інтерес для поглибленого вивчення, тим паче що в українському науковому середовищі, так само, як і в просторах інтернету, інформації з даного питання відносно небагато.

Особливий інтерес, на нашу думку, може становити дослідження рукопису «Веньчан» та внутрішньої енергії ци, культивування якої досягається практиками мейхуа цюань, яка допомагає досягти балансу між фізичною силою, розумовою концентрацією та духовним розвитком, що більшою мірою відсутнє в європейській філософській традиції.

Література:

1. Meihua quan. Shaolin Temple Yunnan. URL: <https://shaolintemple.com/meihua-quan/> (date of access: 29.11.2023).
2. History. International Meihua Quan Federation. URL: <https://meihuaquanfederation.org> (date of access: 29.11.2023).
3. Zhang Guodong, Thomas Green, Carlos Gutiérrez-García. Rural Community, Group Identity and Martial Arts: Social Foundation of Meihuaquan. Ido Movement for Culture. 2016. No. 16(1). P. 18–29. URL: <https://doi.org/10.14589/ido.16.1.3> (date of access: 30.11.2023).

УДК 930.85(510)+32(09)+:321(510):141.133(94+430)«17»
DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-347-0-4>

Ганус С. О.

ORCID: 0000-0002-4840-953X

*старший викладач кафедри модерної історії України
та зарубіжних країн
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Україна*

КИТАЙСЬКИЙ КУЛЬТУРНО-ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ДОСВІД І ПРОСВІТНИЦЬКИЙ КОНЦЕПТ «ОСВІЧЕНОГО АБСОЛЮТИЗМУ»

Ключові слова: епоха Просвітництва, філософія історії, китайська цивілізація, китайська держава, суспільно-політичний лад, «освічений абсолютизм».